RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 174847

Onderwerp: Jaarprogramma Integraal Huisvestingsplan 2023 (PO, (V)SO en VO)

Kernboodschap

Elk jaar wordt op basis van het geldende Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor onderwijsinstellingen een jaarprogramma vastgesteld. In het IHP zijn de belangrijke inhoudelijke keuzes vastgelegd voor de huisvesting van de scholen in Arnhem. Het laatste IHP was van 2017 en alleen voor het primair onderwijs. Voor de zomervakantie van dit jaar wordt er een nieuw IHP opgesteld voor alle scholen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, met daarin aanvullende inhoudelijke afspraken die als leidraad zullen dienen voor de komende jaarprogramma's.
Het jaarprogramma is ter uitvoering van het IHP. In dit plan is opgenomen welke investeringen er in het betreffende jaar in onderwijshuisvesting worden gedaan en wat de planning is.
In het jaarprogramma van 2023 is daarnaast ook een voorstel opgenomen voor verhoging van het normbedrag naar € 3.016 per m2 bruto vloeroppervlakte en worden aanvullende investeringen gevraagd voor enkele projecten.

Voorstel

1. Het Jaarprogramma 2023 IHP PO, (V)SO en VO vast te stellen;
2. De geactualiseerde Arnhemse-norm 2023 vast te stellen.

Inleiding

In 2017 is het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2017-2026 (IHP) vastgesteld. Vervolgens wordt op basis van opeenvolgende Jaarprogramma's door schoolbesturen en gemeente uitvoering hieraan gegeven.

De onderwijswetgeving schrijft voor dat de gemeenteraad normen vaststelt aan de hand waarvan de bedragen worden vastgesteld voor de toegekende voorzieningen in de huisvesting. Het zogenaamde normbedrag. Dit normbedrag is taakstellend. Het schoolbestuur is als bouwheer gehouden om met dit bedrag de huisvestingsvoorziening te realiseren.

Vanwege de huidige uitzonderlijke omstandigheden, veroorzaakt door corona is vorig jaar een hogere indexatie toegepast op het normbedrag. Daarna is de oorlog in de Oekraïne begonnen; dit leidde tot een energiecrisis en een enorme inflatie. Hierdoor zijn prijzen voor bijvoorbeeld bouwmaterialen bijzonder hard gestegen. Ook de onderwijsprojecten hebben hier veel last van.

Arnhem GEMEENTE

Merkbaar is dat het tot nu toe gehanteerde normbedrag erg onder druk staat. Niet alleen in Arnhem, maar in heel Nederland is zichtbaar dat onderwijsprojecten veelal niet meer voor deze normen gerealiseerd kunnen worden. In het nieuwe IHP, dat voor de zomer aan de raad wordt voorgelegd, zullen de knelpunten rondom de financiering van de huisvestingprojecten inzichtelijk worden gemaakt en zal een voorstel worden uitgewerkt voor het bepalen van een meer passend normbedrag en het proces hoe moet worden omgegaan met indexeringen. Hiermee kan het probleem van de financiering van de projecten naar verwachting worden ondervangen. Dit biedt echter geen oplossing voor onderwijsprojecten die in 2023 of 2024 worden aanbesteed. Er wordt daarom voorgesteld het normbedrag voor 2023 (en geïndexeerd voor 2024) te herzien, rekening houdend met de reeds bestaande opbouw.

Ondanks de vertraging van het jaarprogramma 2023 zijn de projecten doorgegaan, omdat deze reeds voortkwamen uit het IHP en er geen budgetoverschrijding waren. In de bijlage van het Jaarprogramma is te zien welke scholen inmiddels zijn opgeleverd.

Beoogd effect

Een kwalitatieve verbetering van de onderwijshuisvesting in het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs.

Argumenten

1.1 Het Jaarprogramma 2023 met het IHP PO 2017-2026 als kader.

Het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2017-2026 en het draaiboek bevatten de spelregels en een uitvoeringsprogramma voor de kwalitatieve verbetering van de huisvesting van het primair onderwijs. Om in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen wordt er in principe jaarlijks een programma vastgesteld, waarin de aan de orde zijnde projecten worden beschreven en budgetten worden toegekend.
Hierin kunnen ook afwijkingen ten opzichte van het IHP PO 2017-2026 worden aangegeven en beargumenteerd. Dit jaar is ervoor gekozen om, vooruitlopend op het nieuwe IHP, het (V)SO ook mee te nemen in het Jaarprogramma 2023.

Toename aantal leerlingen in Schuytgraaf
Vorig jaar is reeds aangegeven dat de druk op de scholen, door demografische ontwikkelingen, in Schuytgraaf onverminderd groot blijft. Inmiddels zijn diverse gesprekken gevoerd en heeft Confetti een leerlingenstop ingevoerd. Om de druk verder te verminderen wordt bij Confetti en Salamander uitbreiding gerealiseerd. Aangezien dit nog niet (volledig) was opgenomen in het IHP 2017-2026 wordt in dit Jaarprogramma hiervoor aanvullend budget gevraagd.

Uitbreidingen
Zoals al eerder in de Jaarprogramma's is vermeld, vergen relatief kleine uitbreidingen hogere investeringskosten per m^2. Voor deze projecten komt het in de praktijk aan op maatwerk. Het gevolg is veelal vertraging in de voorbereiding en overschrijding van het budget. In dit Jaarprogramma staan diverse uitbreidingen, waarbij ook als de nieuwe norm wordt gehanteerd wellicht nog een overschrijding plaatsvindt.

1.2	*Geactualiseerde Arnhemse norm*
	De huidige uitzonderlijke omstandigheden, veroorzaakt door corona en de oorlog in de Oekraïne, leidde tot een energiecrisis en een enorme inflatie. Hierdoor zijn prijzen voor bijvoorbeeld bouwmaterialen bijzonder hard gestegen. Merkbaar is dat projecten niet meer gerealiseerd kunnen worden voor de huidige (geïndexeerde) Arnhemse norm. Er wordt daarom in dit Jaarprogramma een voorstel gedaan voor een verhoogde Arnhemse norm, waarbij de opbouw zoals opgenomen in het IHP 2017-2026 gehandhaafd is. Ondanks de flinke stijging van de norm is het onduidelijk of dit voldoende is om in de huidige marktsituatie een schoolgebouw volgens de vastgestelde kwaliteit te kunnen realiseren. De verwachting is daarom dat voor individuele projecten toch nog een extra verhoging van het budget noodzakelijk zal zijn. Dit zal dan ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd worden. Uiteraard streven wij ernaar om het binnen het budget op te lossen.

Kanttekeningen en risico's

1.1	*Onzekere tijden*
	De nieuwe voorgestelde norm geeft zo goed als mogelijk gehoor aan de gestegen bouwkosten en onzekere tijden. Een risico, wat ook is aangegeven door de schoolbesturen, hierbij is dat de prijzen sterker stijgen dan nu ingecalculeerd. Indien het niet mogelijk blijkt om binnen de vastgestelde budgetten de projecten te realiseren, moet worden bezien of er een aanvullend budget noodzakelijk is. Bezuinigen op de met elkaar vastgestelde te realiseren kwaliteit, is naar mening van alle IHP-partners, op voorhand geen optie. Afgesproken is dat mocht dit zich voordoen het gesprek wordt aangegaan. Afhankelijk hiervan wordt bekeken of besparingen mogelijk zijn of dat extra budget benodigd is. Het is belangrijk om kwalitatief goede scholen te bouwen, waar kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Bovendien biedt inleveren op de kwaliteit de kans op een verkorte levensduur van het pand, waardoor vervanging eerder noodzakelijk zal zijn.
1.2.	Voorbehoud vaststelling Turap-1 2023 en begroting 2024 In het jaarprogramma wordt rekening gehouden met hogere lasten als gevolg van prijsstijgingen (verhoging van de Arnhemse Norm voor het jaar 2023), en met extra investeringskredieten voor een aantal scholen (Confetti, Salamander, Fluitekruid en Spiekmanlaan). Deze ontwikkelingen zijn ook opgenomen in Turap-1 2023 en in de Perspectiefnota. Indien de Raad bij vaststelling van Turap-1, Perspectiefnota of Begroting 2024 hierover afwijkend zou besluiten dienen de bedragen in het jaarprogramma conform te worden aangepast.

Participatie

Dit Jaarprogramma is in overleg met de schoolbesturen tot stand gekomen.

Financiën

De investeringsbedragen zijn doorgerekend op basis van de Arnhemse norm van € 3.016,- per vierkante m2 bruto vloeroppervlak (bvo). Daarnaast wordt de investeringsnorm bij gymzaal Fluitekruid aangepast door gestegen plankosten, een opwaardering van BENG naar ENG en toegenomen eisen ten aanzien van duurzaamheid (warmtepomp. Tevens wordt het schoolgebouw aan de Spiekmanlaan (deels) gerenoveerd om minimaal voor 15 jaar als wissellocatie voor onderwijs geschikt te zijn. Als gevolg van extra leerling groei zijn extra investeringskredieten nodig om de uitbreiding van Confetti en beide basisscholen in MFC De Salamander te realiseren. Tot slot is de begroting geactualiseerd in verband met wijzigingen in de planning. Dit heeft geresulteerd in onderstaande wijzigingen ten opzichte van het bestaande MIP:

Bedragen x € 1 miljoen	Reeds vastgestelde bedragen 2023 en 2024	Benodigde investerings-bedragen 2023 en 2024	Verschil	Opmerking
Ommelander en Da Vinci (Kindcentrum de Vredenburg), Slochterenweg	8,1	8,1	-	Gereed 2023
Piramide, Groningensingel	3,7	4,6	0,9	Nieuwe norm en meegenomen in het MIP onderwijs
't Panorama, Mesdaglaan (kleinschalige uitbreiding)	0,3	0,5	0,2	Nieuwe norm en meegenomen in het MIP onderwijs
Ibn-i-Sinaschool en Parkschool, Kinderkamp	7,9	7,9	-	Gereed 2023
Johannesschool, Eimerssingel	2,1	2,7	0,6	Nieuwe norm en meegenomen in het MIP onderwijs
Het Mozaïek, Eimerssingel	4,4	4,4	-	Meenemen in het nieuwe IHP
Mozaïek, Zwanebloemlaan	4,1	4,1	-	Meenemen in het nieuwe IHP
Parcival-Zuid, Zwanebloemlaan	3,8	3,8	-	Meenemen in het nieuwe IHP
De Zyp, Peter van Anrooylaan	4,4	4,4	-	Meenemen in het nieuwe IHP
Heijenoordschool, Gentiaanstraat	5,1	5,6	0,6	Nieuwe norm en meegenomen in het MIP onderwijs
Sterrenkring, Blekerstraat	3,4	3,8	0,4	Nieuwe norm en meegenomen in het MIP onderwijs
De Binnenstad, Damstraat	4,2	4,6	0,4	Nieuwe norm en meegenomen in het MIP onderwijs
Wissellocatie, Spiekmanlaan	-	1,6	1,6	Vaststelling Turap I
GSG Guido, Grensweg	7,0	7,0	-	Voortgezet onderwijs
Dr. Bosschool en De Stijgbeugel, Hommelseweg	8,4	8,4	-	Speciaal onderwijs
Gymzaal Fluitekruidstraat	1,6	2,6	1,0	Vaststelling Turap I
Arabesk en Schatgraaf (de Salamander), Meikers		2,2	2,2	Vaststelling Turap I
Confetti, Vederwolk		1,3	1,3	Vaststelling Turap I

De gewijzigde investeringsbedragen voor 2023 zijn reeds verwerkt in Turap 1. Tevens zijn wijzigingen uit het jaarplan 2023 die invloed hebben op het Meerjaren Investerings Plan (MIP) 2024 e.v. reeds verwerkt in de Perspectiefnota. Er zit daarom bij dit raadsvoorstel geen begrotingswijziging.

Uitvoering

De uitvoering vindt plaats op basis van de met de schoolbesturen opgestelde en vastgestelde uitvoeringsparagraaf en het draaiboek. Alle bedragen zullen op basis van een uitgebreide beschikking aan de schoolbesturen gefaseerd beschikbaar worden gesteld.

Communicatie

De schoolbesturen en andere betrokkenen zullen via een mailing op de hoogte worden gesteld van de vaststelling van het Jaarprogramma 2023.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Jaarprogramma Integraal Huisvestingsplan 2023 (PO, (V)SO en VO)
- Memo Actualisatie normbedrag huisvesting primair onderwijs 2023

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	174847

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 mei 2023, nummer: 174847;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet, hoofdstuk 1, titel IV, afdeling 3 van de Wet op het primair onderwijs en het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs 2017-2026;

besluit:

1. Het Jaarprogramma 2023 IHP PO, (V)SO en VO vast te stellen;
2. De geactualiseerde Arnhemse-norm 2023 vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem